

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 396/2024 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om tillgången till grundläggande banktjänster

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 396/2024 rd undertecknat av riksdagsledamot Anna Kontula/vänst:

Vad ämnar ministern göra för att trygga tillgången till grundläggande banktjänster och en rimlig prissättning även för dem som inte använder digitala tjänster?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

En rimlig tillgång till grundläggande banktjänster är av största vikt för ett smidigt vardagsliv och ekonomisk verksamhet för såväl privatpersoner, företag som föreningar. För privatpersoner ålägger kreditinstitutslagen bankerna att erbjuda konsumentkunder på ett jämlikt och icke-diskriminerande sätt grundläggande banktjänster till rimligt pris, bland annat betalkonto, betalkort, kontantjänster och nättjänstkoder.

Myndigheter, Försäkrings- och Finansrådgivningen FINE samt många organisationer har under de senaste åren kontaktats av privatpersoner, företag och föreningar om problem med tillgången till grundläggande banktjänster. Bekymmer i anslutning till grundläggande banktjänster, som flera intressentgrupper som representerar kunderna har lyft fram, har noterats omsorgsfullt vid finansministeriet. För att kartlägga problemens omfattning har finansministeriet under 2023–2024 genomfört en omfattande utredning om hur aktuell regleringen av grundläggande banktjänster är. Resultaten av utredningen publicerades den 1 mars 2024 i bedömningspromemorian (Peruspankkipalvelujen ja luottolaitoslainsäädännön arviointi. Arviomuistio sääntelyn ajantasaisuudesta ja muutostarpeista. Finansministeriets publikationer 2024:44).

Enligt utredningarna i bedömningspromemorian får och kan privatpersoner använda grundläggande banktjänster i genomsnitt måttligt, men i synnerhet grupper med särskilda behov såsom äldre och personer med funktionsnedsättning har problem. Det är viktigt att även dessa gruppers särskilda behov beaktas i tillgången till banktjänster och deras användbarhet. Man måste också säkerställa att kunder som inte kan utträta ärenden digitalt smidigt kan använda rimligt prissatta grundläggande banktjänster.

För att lösa de centrala problempunkter som framkommit i bedömningspromemorian tillsatte jag i oktober en omfattande arbetsgrupp vars uppgift är att utarbeta ett förslag i form av en regeringsproposition, med följande mål:

- 1) Att säkerställa tillräcklig tillgång till banktjänster för mikroföretag, småföretag och föreningar och en skälig prissättning. Detta sker genom att rätten till grundläggande banktjänster utvidgas till att gälla också dessa aktörer.
- 2) Att säkerställa en tillräcklig kvalitetsnivå och lika tillgång till grundläggande banktjänster också för grupper med särskilda behov. Avsikten är att utveckla regleringen så att kundservicens tillgänglighet främjas. Kunderna ska få svar på sina förfrågningar och lösningar på sina problem inom en rimlig tid.
- 3) Bankernas skyldigheter och förfaranden preciseras så att de inte tolkas onödigt strikt vid tillhandahållandet av tjänster. På detta sätt skapar man inte några obefogade hinder för tillhandahållandet av tjänster (förebyggande av de-risking-fenomenet).

I arbetsgruppen ingår representanter från centrala myndigheter, branschen och organisationer och dess mandatperiod börjar den 31 oktober 2024 och slutar den 31 december 2025.

Helsingfors 8.11.2024

Näringsminister Wille Rydman